B1 Topaic 1

06 Áiseanna Maithe

Labhairt

3

06 Áiseanna Maithe

Le múineadh:

- Ag lorg agus ag tabhairt eolais faoi áiseanna.
- Ag rá go bhfuil gá le háiseanna.
- Ag lorg tuairimí faoi cheantar.
- Ag cur tuairimí dearfacha in iúl faoi cheantar.
- Ag cur tuairimí diúltacha in iúl faoi cheantar.

4

Bileog

Áiseanna Maithe

5

Áiseanna Maithe

- An bhfuil áiseanna maithe i do cheantar?
- Cén cineál áite í?

6

Áiseanna Maithe

- Féach ar an mbileog.
- Seo thíos an ceantar a bhfuil tú i do chónaí ann.
- Déan cur síos air ag úsáid na bhfocal ar dheis.

7

- An sliabh/sléibhte
- An abhainn/aibhneacha
- An loch/lochanna
- An pháirc/páirceanna
- An cnoc/cnoic
- An t-oileán/oileáin
- An trá/tránna

8

9

- An t-ionad siopadóireachta
- An t-ionad aclaíochta
- An siopa físeán
- An siopa búistéara
- An bácús
- An siopa poitigéara
- An siopa nuachtán
- An siopa grósaera

10

11

- Cad iad na focail eile atá ar eolas agat le cur síos a dhéanamh ar cheantar faoin tuath nó sa chathair?

12

Bileog
Tuairmí faoi do cheantar

13

Tuairimí faoi cheantar

- Beidh tú ag léamh píosa as www.beo.ie a scríobh Deirbhile Ní Churraighín faoina ceantar dúchais.
- Seo cuid den stór focal a bheidh sa phíosa.
- An féidir leat na frásaí Gaeilge ar chlé a cheangal leis na haistriúcháin Bhéarla ar dheis?

14

Tuairimí faoi cheantar

- níos cóngaraí de mo chroí
- is iomaí uair
- a d'éalaigh mé
- na céimeanna

15

Tuairimí faoi cheantar

- sa phortach
- thar lear
- go buan i mo chuimhne
- pilleadh

16

Tuairimí faoi cheantar

- Féach ar na focail bheaga – le cuidiú libh
- ***sa***
- ***na***
- ***i mo***

17

Tuairimí faoi cheantar

- níos cóngaraí de mo chroí
- ***nearer my heart***
- is iomaí uair
- ***it is often***
- a d'éalaigh mé
- ***that I escaped***

18

Tuairimí faoi cheantar

- na céimeanna
- ***the steps***
- sa phortach
- ***in the bog***
- thar lear
- ***abroad***

19

Tuairimí faoi cheantar

- go buan i mo chuimhne
- ***forever in my memory***
- pilleadh
- ***return***

20

Tuairimí faoi cheantar

- Anois, leigh an sliocht faoi dhó, má tá páirtí agat tóg sealanna an píosa a léamh os ard.

21

- Is beag áit atá níos cóngaraí de mo chroí ná áit ar bith eile, ach amháin trá Mhálainn Bhig i nGleann Cholm Cille lá breá samhraidh, b'fhéidir.
- Is iomaí uair a d'éalaigh mé síos na céimeanna sin agus a chaith mé lá iomlán ar an trá nuair a bhí súil liom áit éigin eile - sa phortach, mar shampla.
- Le cois Málainn Bhig, tá cúpla áit eile in Éirinn agus thar lear a fhanfaidh go buan i mo chuimhne agus a bhfuil fonn orm pilleadh orthu san am atá romhainn.

22

Tuairimí faoi cheantar

- Ar thuig tú an sliocht?
- Rachaimid tríd le chéile.

23

- Is beag áit atá níos cóngaraí de mo chroí ná áit ar bith eile, ach amháin trá Mhálainn Bhig i nGleann Cholm Cille lá breá samhraidh, b'fhéidir.
- Is iomaí uair a d'éalaigh mé síos na céimeanna sin agus a chaith mé lá iomlán ar an trá nuair a bhí súil liom áit éigin eile - sa phortach, mar shampla.
- Le cois Málainn Bhig, tá cúpla áit eile in Éirinn agus thar lear a fhanfaidh go buan i mo chuimhne agus a bhfuil fonn orm pilleadh orthu san am atá romhainn.

24

- Is beag áit atá níos cóngaraí de mo chroí ná áit ar bith eile, ach amháin trá Mhálainn Bhig i nGleann Cholm Cille lá breá samhraidh, b'fhéidir.
- Is iomaí uair a d'éalaigh mé síos na céimeanna sin agus a chaith mé lá iomlán ar an trá nuair a bhí súil liom áit éigin eile - sa phortach, mar shampla.
- Le cois Málainn Bhig, tá cúpla áit eile in Éirinn agus thar lear a fhanfaidh go buan i mo chuimhne agus a bhfuil fonn orm pilleadh orthu san am atá romhainn.

25

Tuairimí faoi cheantar

- Anois léigh an sliocht amach os ard.

26

- Is beag áit atá níos cóngaraí de mo chroí ná áit ar bith eile, ach amháin trá Mhálainn Bhig i nGleann Cholm Cille lá breá samhraidh, b'fhéidir.
- Is iomaí uair a d'éalaigh mé síos na céimeanna sin agus a chaith mé lá iomlán ar an trá nuair a bhí súil liom áit éigin eile - sa phortach, mar shampla.
- Le cois Málainn Bhig, tá cúpla áit eile in Éirinn agus thar lear a fhanfaidh go buan i mo chuimhne agus a bhfuil fonn orm pilleadh orthu san am atá romhainn.

27

Lár na cathrach

- Éist le hAoife Ní Chonchúir ag déanamh cur síos ar an árasán a bhfuil sí ina cónaí ann i mBaile Átha Cliath agus déan iarracht na ceisteanna thíos a fhreagairt.

28

Lár na cathrach

- An maith le hAoife a bheith ina cónaí i lár na cathrach?
- Cén cineál áiseanna atá sa cheantar?
- Cad eile a deir Aoife faoin cheantar?

29

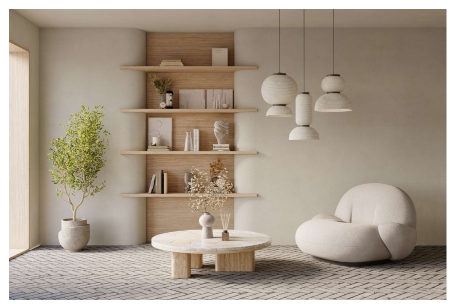

30

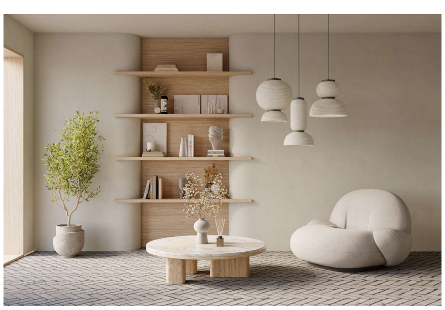

31

Lár na cathrach - Script

- Táimse i mo chónaí in árasán i lár na cathrach.
- Tá an cíos daor ach is breá liom a bheith i mo chónaí i lár na cathrach.
- Tá na háiseanna ar fad in aice liom, na siopaí ar fad, gach saghas pictiúrlann agus iarsmalann.
- Tá bialanna agus caiféanna den scoth timpeall orm chomh maith.

32

Lár na cathrach - Script

- Ach tá míbhuntáistí ann freisin.
- Tá an ceantar dainséarach agus salach.
- Bíonn an-chuid daoine ar na sráideanna san oíche agus mar sin bíonn sé an-ghlórach, agus bíonn an iomarca tráchta ann gach maidin agus gach tráthnóna.

33

Lár na cathrach

- Éist arís leis an script agus breac síos na haidiachtaí ar fad a chuala tú agus Aoife ag caint.

34

Lár na cathrach

- Táimse i mo chónaí in árasán i lár na cathrach.
- Tá an cíos daor ach is breá liom a bheith i mo chónaí i lár na cathrach.
- Tá na háiseanna ar fad in aice liom, na siopaí ar fad, gach saghas pictiúrlann agus iarsmalann.
- Tá bialanna agus caiféanna den scoth timpeall orm chomh maith.

35

Lár na cathrach

- Ach tá míbhuntáistí ann freisin.
- Tá an ceantar dainséarach agus salach.
- Bíonn an-chuid daoine ar na sráideanna san oíche agus mar sin bíonn sé an-ghlórach, agus bíonn an iomarca tráchta ann gach maidin agus gach tráthnóna.

36

Lár na cathrach - Freagraí

- An maith le hAoife a bheith ina cónaí i lár na cathrach?
- **Is breá léi a bheith ina cónaí i lár na cathrach.**

- Cén cineál áiseanna atá sa cheantar?
- **Tá go leor siopaí ann, gach saghas pictiúrlann agus iarsmalann. Tá bialanna agus caiféanna den scoth timpeall uirthi chomh maith.**

37

Lár na cathrach - Freagraí

- Cad eile a deir Aoife faoin cheantar?

- **Tá míbhuntáistí ann freisin. Tá an ceantar dainséarach agus salach. Bíonn an-chuid daoine ar na sráideanna san oíche agus mar sin bíonn sé an-ghlórach, agus bíonn an iomarca tráchta ann gach maidin agus gach tráthnóna**

38

Lár na cathrach

- Anois, leigh an sliocht amach os ard.

39

Lár na cathrach

- Táimse i mo chónaí in árasán i lár na cathrach.
- Tá an cíos daor ach is breá liom a bheith i mo chónaí i lár na cathrach.
- Tá na háiseanna ar fad in aice liom, na siopaí ar fad, gach saghas pictiúrlann agus iarsmalann.
- Tá bialanna agus caiféanna den scoth timpeall orm chomh maith.

40

Lár na cathrach

- Ach tá míbhuntáistí ann freisin.
- Tá an ceantar dainséarach agus salach.
- Bíonn an-chuid daoine ar na sráideanna san oíche agus mar sin bíonn sé an-ghlórach, agus bíonn an iomarca tráchta ann gach maidin agus gach tráthnóna.

41

Lár na cathrach

- Cad iad na haidiachtaí a chuala tú agus Aoife ag caint?

- daor
- dainséarach
- salach
- glórach

42

Bileog
Do cheantar féin

43

Do cheantar féin

- Is cleachtadh scaoilte go leor é seo chun cleachtadh a dhéanamh ar a bhfuil foghlamtha agat go dtí seo.
- Beidh tú féin ag caint faoi na háiteanna a bhfuil tú i do chónaí iontu.
- Caith tamall ag smaoineamh ar rudaí le rá faoi do cheantar féin ar dtús.

44

Do cheantar féin

- Breac síos focal ar bith eile cosúil leis na focail atá sna scamaill.

45

Do cheantar féin

Tá áiseanna den scoth ann!

46

Do cheantar féin

- **Is breá liom é.**
- **Tá sé go breá.**
- **Tá sé áisiúil..**

47

Do cheantar féin

- **Salach**
- **Torannach/glórach**
- **Garbh**

48

Do cheantar féin

- **Tá gá le páirc.**
- **Tá ionad spóirt ag teastáil.**

49

Do cheantar féin

- Féach ar an chomhrá samplach chomh maith le cuidiú leat.

50

Comhrá Samplach

- Cén áit a bhfuil tú i do chónaí?
- **Tá mé i mo chónaí i Ros Coill.**
- Cá bhfuil sé sin go díreach?
- **Tá sé fiche nóiméad ó Leitir Ceanainn.**

51

Comhrá Samplach

- An bhfuil áiseanna ar bith sa cheantar?
- **Tá, tá siopa beag ann agus teach tábhairne.**
- Sin an méid! An dtaitníonn an ceantar leat?
- **Taitníonn. Taitníonn sé go mór liom.**
- **Tá sé díreach in aice leis an fharraige agus is breá liom é sin.**

52

Do cheantar féin

- Nuair a bheidh tú réidh chun cainte, bain úsáid as na ceisteanna i lár na bileoige.
- Déan cur síos ar do cheantar.
- An bhfuil áiseanna maithe ann?
- An dtaitníonn an ceantar leat?

53